

Eiropas Reģionu komitejas atzinums “Eiropas Renovācijas vilnis – par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi”

(2021/C 175/05)

Ziņotājs:	Enrico ROSSI (IT/PSE), Siņas komūnas (Florence) valdes loceklis
Atsauces dokuments:	COM(2020) 662 final “Eiropas Renovācijas vilnis – par zaļākām ēkām, jaunām darbvietām un labāku dzīvi”

IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Ēku renovācijas veicināšana klimatneitralitātes un atveseļošanas nolūkā

1. atzinīgi vērtē renovācijas vilni (*Renovation Wave*), kas skar nozari, kura veido 40 % no Eiropas enerģijas patēriņa, un palīdzēs līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti un mazināt energoatkarību no trešām valstīm, palielinot Eiropas energoapgādes drošību. Uzskata, ka ir svarīgi šo politiku iekļaut atveseļošanas un noturības programmās, kā arī Eiropas strukturālo un investīciju fondu (ESI fondu) programmās, lai darbības tiktu koordinētas ar mērķi novērst nodalītus un neefektīvus pasākumus; norāda, ka šīs stratēģijas sekmes lielā mērā būs atkarīgas no tās ilgtspējas un īstenošanas iespējamības vietējā un reģionālajā līmenī un ka nav pieļaujami radīt papildu administratīvo slogu; aicina arī panākt, ka visi renovācijas viļņa pasākumi sniedz konkrētu labumu, un turpināt nodrošināt ekonomisko efektivitāti, sabiedrības atbalstu un finansiālo dzīvotspēju (it īpaši tas attiecas uz publiskajiem budžetiem, ievērojot spēkā esošos budžeta noteikumus, un uz īrniekiem un īpašniekiem);
2. uzskata, ka renovācijas vilni pilnībā var izvērst tikai tad, ja tiks rūpīgi pārskatīta pakete “Tīru enerģiju ikvienam Eiropā”, sākot ar Direktīvu par ēku energoefektivitāti (*EPBD*) un Regulu par enerģētikas savienības pārvaldību, līdztekus tās savlaicīgai un pareizai transponēšanai valstu mērogā; uzsver, ka stratēģija un tās pasākumi jāsāk īstenot tūlīt, plaši izvērstot renovāciju un izmēģinot jaunas metodes renovācijas īstenošanai, ko varētu replicēt plašā mērogā; šajā nolūkā ierosina pēc iespējas ātrāk uzsākt izmēģinājuma iniciatīvu, lai pārbaudītu un pielāgotu protokolu, kas būtu jāievēro attiecībā uz dažādiem pasākumu veidiem un ekonomiskajiem, sociālajiem un klimatiskajiem apstākļiem;
3. uzsver subsidiaritātes un proporcionalitātes principu nozīmi. Praktiskā īstenošana un finansēšana notiek vietējā līmenī, proti, reģionos, pilsētās un vietējās pašvaldībās. Tāpēc Eiropas regulējumam ir jābūt elastīgam un tajā jāņem vērā atšķirības, piemēram, starp lauku apvidiem un lielpilsētām;
4. uzsver, ka Klimata paktam ir potenciāls veicināt vietēja līmeņa partnerības un kopīgas publiskā un privātā sektora iniciatīvas un ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir labas iespējas informēt iedzīvotājus par ieguvumiem un esošajiem atbalsta rīkiem mājokļu renovācijai, rādīt piemēru, savienot un atbalstīt vietējos uzņēmumus, pašvaldību uzņēmumus un citus publiskos uzņēmumus ar nepieciešamajām ekspertzināšanām dažādos līmeņos, kā arī izstrādāt instrumentus, lai piekļūtu valsts vai ES finansiālajai palīdzībai; turklāt vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāraida piemērs sabiedrisko ēku renovācijā un īpaši jāveicina sociālo mājokļu un citu publiskā īpašumā esošu mājokļu energorenovācija, izmantojot Klimata paktu Eiropas vissekmīgāko iniciatīvu replicēšanai un izvēršanai; pauž cerību, ka ES stratēģija “Renovācijas vilnis”, nacionālās stratēģijas ēku renovācijai ⁽¹⁾ un izmaksu ziņā optimāla metodoloģija ⁽²⁾ tiks savstarpēji sasaistītas efektīvāk; šajā sakarā būtu lietderīgi daļēji pārskatīt Ēku energoefektivitātes direktīvu;

⁽¹⁾ Ēku energoefektivitātes direktīvā ir paredzētas nacionālās stratēģijas valsts ēku fonda energoefektivitātes uzlabošanai.

⁽²⁾ http://bpie.eu/wp-content/uploads/2015/10/Implementing_Cost_Optimality.pdf.

5. norāda, ka renovācijas vilnis jāuzskata ne tikai par tehniski reglamentējošu pieeju zaļā kursa īstenošanai, bet arī par līdzekli, ar ko pāreju uz aprites ekonomiku integrēt konceptuālā, uz estētiku un dizainu orientētā satvarā; tāpēc atzinīgi vērtē un visnotaļ atbalsta to, ka ir sāta iniciatīva "Jauns Eiropas *Bauhaus*" un ka vienlaikus ir paredzēts izveidot īpašu Eiropas marķējumu. Šāda iniciatīva ir iespēja atrastīt reģionu un vietējo pašvaldību radošo potenciālu, uzrunāt un iesaistīt sabiedrību pārkārtošanās procesā un tādā veidā radīt pieņemamus un ilgtspējīgus risinājumus, kas zaļo kursu palīdz realizēt praksē;

6. atzinīgi vērtē Klimata pakta darbības sākšanu, kas sekmēs iesaisti un līdzdalību zaļajā kursā, un renovācijas viļņa iekļaušanu starp zaļā kursa prioritātēm. Komiteja ir gatava ciešāk sadarboties ar Komisiju, Eiropas Investīciju banku (EIB) un visiem citiem attiecīgajiem dalībniekiem kopējā platformā, kurā tiktu apkopota visa informācija, kas vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir vajadzīga zaļā kursa īstenošanai;

7. atzinīgi vērtē atsauci uz apgabalos un energokopienās balstītu pieeju, kas pavērs iespēju, piemēram, izmantot kopīgas iekārtas atjaunojamo energoresursu enerģijas centralizētai siltumapgādei un aukstumapgādei un dabā balstītus risinājumus⁽³⁾, un atgādina, ka tas nozīmē izmantot integrētus enerģijas un klimata plānošanas instrumentus; norāda, ka šajā saistībā viens no kritērijiem ir Pilsētas mēru pakts un ka ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāni (*SECAP*) varētu nodrošināt, ka ēku renovācija atbilst plašākam satvaram, kas sekmēs taisnīgu un ilgtspējīgu pilsētu atjaunošanu, ilgtspējīgus ieradumus un saskaņošanu ar politiku klimata pārmaiņu mazināšanai un pielāgošanos tām plašā mērogā; iesaka arī pienācīgi uzraudzīt ietekmi, izmantojot standarta enerģijas pārvaldības sistēmas, lai varētu novērtēt plānošanas rezultātus⁽⁴⁾;

8. atzinīgi vērtē norādi uz ēku apritīguma iniciatīvu *Level(s)*⁽⁵⁾ kā paraugpraksi uz apriti orientētas būvniecības popularizēšanai un mudina Komisiju un dalībvalstis par šo tēmu veicināt izpratnes veidošanas kampaņu, kuras rīkošanā Komiteja ir gatava sadarboties. Vienlaikus aicina Komisiju turpmākajā darbā ņemt vērā arī plašo pieredzi, kas uzkrāta citās pašreizējās ēku sertifikācijas sistēmās⁽⁶⁾; aicina Komisiju atbalstīt aprites cikla analīzes izstrādi saistībā ar ēku ietekmi uz klimatu kopā ar atbilstošiem standartiem, produkta vides deklarācijām, būvmateriālu un produktu datubāzēm un apsvērt iespēju ieviest sintētisku rādītāju, kas raksturotu ēku aprites cikla bilanci un kura izmantošana būtu brīvprātīga;

9. atgādina, ka renovācijas vilnis ir izdevība popularizēt redzējumu par nākotnes prasībām atbilstošu ēku fondu, kas papildus energotaupības un vides prasībām var ietvert arī tādus aspektus kā veselība, sociālā līdzsvarotība, savienojamība, apritīgums un noturība pret hidroģeoloģiskām un seismiskām parādībām; turklāt aicina īpašu uzmanību pievērst mazapdzīvotiem lauku apvidiem, kuros ir ļoti lielu vecumu sasnējuši un īpaši neaizsargāti iedzīvotāji;

10. šajā saistībā norāda, ka būvniecības, ekspluatācijas un nojaukšanas posmā ir jākontrolē siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas; tāpēc līdz 2050. gadam maksimāli jāizvērs nojaukšanas vai atjaunošanas posmā radušos materiālu atkārtota izmantošana, pārstrāde un daļēji arī izmantošana enerģijas ieguvei. Šajā procesā svarīgs solis ir vietējo un reģionālo vērtības ķēžu izveide, kas paver iespēju atkārtoti izmantot celtniecības materiālus. Tam nepieciešama plānošana, loģistika un jauni ekonomikas modeļi, kas paredz veidot materiālu rezerves jaunām ēkām. Daudzu ar regulējumu, kultūru un ekonomiku saistītu faktoru dēļ šādu jaunu aprites ekonomikas modeļu varēs radīt tikai pakāpeniski, sākot ar izmēģinājumu posmu un beidzot ar daudzveidīgiem finansiāliem stimuliem šāda modeļa izmantošanai plašā mērogā;

⁽³⁾ Sk., piemēram, projektu "*Sharing cities*" tīmekļa vietnē <http://www.sharingcities.eu/>.

⁽⁴⁾ Ir pieejami ceļveži integrētu plānu izstrādes sekmēšanai, piemēram, "*How to develop a SECAP*" (JRC), "*Smart cities Guidance Package*" un kopsavilkuma buklets "*Integrated Planning, Policy and Regulation Action Cluster, EIP Smart cities*", Eiropas balva enerģētikas jomā.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁽⁶⁾ Piemēram, *Level(s)* trūkst rādītāja, kas atspoguļotu gan ēkai vajadzīgo maksimālo elektrisko jaudu (kW), gan elektroenerģijas sistēmas noslodzi, proti, aspektus, kuri kļūst arvien svarīgāki daudzās jomās, kurās elektroenerģijas sistēmas ir saskaras ar pieaugošu pieprasījumu.

11. uzsver, ka ilgtermiņā renovācijas viļņa īstenošana ļaus būtiski ietaupīt arī ēku uzturēšanas, enerģijas un apsaimniekošanas izmaksas, kā arī uzlabot ērtību, panākt veselīgu vidi telpās un paaugstināt dzīves līmeni, kā arī samazināt enerģētisko nabadzību. uzskata, ka ES Ēku fonda observatorijai būtu jāuzrauga veiktās izmaiņas un jānovērtē to ietekme. Šajā nolūkā tai būtu jāizmanto tās datubāzē esošie rādītāji un vajadzības gadījumā jāizstrādā jauni, kā arī jā rūpējas par to, lai visā ES teritorijā būtu pieejami visi nepieciešamie dati. Tas atvieglotu šo ietaupījumu aprēķināšanu un palīdzētu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, iedzīvotājiem un uzņēmumiem pienācīgi ņemt vērā ēku dzīves cikla izmaksas;

12. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pārskatīt Eiropas valsts atbalsta shēmas energoefektivitātes paaugstināšanas projektiem un ir gatava sniegt ieguldījumu, lai padarītu tās skaidrākas un vieglāk piemērojamas un lai tās neklūtu par šķērslī ieguldījumiem. Turklāt novērtējumam, ko 2021. gadā plānots veikt attiecībā uz Lēmumu 2012/21/ES par valsts atbalstu kompensācijas par sabiedriskajiem pakalpojumiem veidā, būtu jānovērtē pie atbalsta pasākumiem sociālo mājokļu energoefektivitātes paaugstināšanai, kas nepārprotami ietilpst minētā lēmuma darbības jomā; uzsver, ka Eiropas, valstu, reģionālajiem un vietējiem atbalsta pasākumiem un programmām ir jābūt savstarpēji papildinošiem, neradot paralēlas un/vai papildu struktūras; tāpēc ir vajadzīgs plašs instrumentu klāsts – subsīdijas, finanšu instrumenti un to kombinācijas –, ko atbalsta īstenošanas partneri (piemēram, valstīs izveidotās attīstību veicinošās bankas un iestādes), lai vietējā līmenī projektus finansētu atbilstīgi vietējām, reģionālajām un nacionālajām vajadzībām; principā uzskata, ka svarīga loma var būt nodokļu stimuliem, ko piešķir ēku energorenovācijai;

13. atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos pārskatīt Direktīvā 2009/148/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar pakļaušanu azbesta iedarbībai darba vietā, noteiktās arodespozīcijas vērtības, lai nodrošinātu darba ņēmēju aizsardzību renovācijas un nojaukšanas darbu laikā. Komiteja arī uzskata, ka būtu jāatjaunina Eiropas tiesību akti par augstas bīstamības vielu iedarbību saistībā ar minētajiem darbiem;

14. šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu sākt Eiropas mēroga iniciatīvu "Mājoklis par pieejamu cenu" ar finansējumu 100 inovatīviem un līdzdalīgiem pamatprojektiem, kas vērsti uz sociālo mājokļu rajonu rūpīgu renovāciju, lai tie kalpotu kā paraugs plaša mēroga izvēšanai visā Eiropas Savienībā;

15. uzskata, ka saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlāra 19. principu un ANO 11. IAM ("Ilgspējīgas pilsētas un kopienas") renovācijas vilnim būtu jāpalīdz īstenot ikviena cilvēka tiesības uz cenas ziņā pieejamu, piekļūstamu un veselīgu mājokli; uzskata, ka energoefektivitātes pasākumi ir strukturāls veids, kā apkarot enerģētisko nabadzību un tādējādi ierobežot parādu izmaksas, kas radušās ne savas vainas dēļ kavētu maksājumu dēļ;

Ēku renovācijas pamatprincipi 2030. un 2050. gada perspektīvā

16. aicina Komisiju uz Direktīvas par ēku energoefektivitāti tiesiskā satvara pamata izstrādāt mehānismu ēku fonda klasifikācijai atbilstoši kritērijiem, kas orientēti uz renovācijas vilnī paredzētajām intervences jomām, piemēram,

- īpašumtiesības: publiskas, privātas (īpašnieki ir privātpersonas, uzņēmumi, fondi, vietējās publiskās iestādes utt.),
- paredzētais lietojums: dzīvojamās ēkas, nedzīvojamās ēkas utt.,
- atrašanās vieta: pilsētu centri (vēsturiskais centrs, priekšpilsētas), mazi ciemati, atsevišķas mājas,
- klimata josla,
- vecums un ēkas energoefektivitāte, kā arī tās enerģētiskās un tehniskās sistēmas,
- arhitektoniskā/vēsturiskā/ainaviskā vērtība,
- nekustamā īpašuma tirgus dinamika (cenas un pārdošanas vai īres līgumu skaits, ēkas noslogojums utt.),
- klimata apdraudējums: ekonomiskās un sociālās ekspozīcijas un klimata neaizsargātības mijiedarbība.

Šī informācija ir jāklasificē *ES Ēku fonda observatorijai* ⁽⁷⁾, un pēc tam to varētu iekļaut īpašās pamatnostādnēs attiecībā uz dažādu veidu ēku renovāciju, cita starpā analizējot arī galvenos pašreizējos šķēršļus. Paraugprakses apkopojums un izplatīšana ļaus noteikt standarta pasākumus katrai iepriekšminētajai kategorijai;

17. aicina izstrādāt vērienīgus risinājumus, lai dekarbonizētu dzīvojamo ēku siltumapgādi un aukstumapgādi, kas veido vairāk nekā 80 % no kopējā ES ēku energopatēriņa; tāpēc vēlreiz norāda, cik svarīgi ir sekmēt izmantoto enerģijas avotu dekarbonizāciju, un mudina, nekavējoties un konsekventi izvērst atjaunojamu un, kur tas ir iespējams, vietēju enerģijas avotu izmantošanu, lai ievērojami samazinātu Eiropas CO₂ emisijas; norāda, ka atjaunojamo energoresursu siltumapgādes un aukstumapgādes risinājumi var būt dažādi un tie būtu jāpielāgo konkrētās mājsaimniecības vai kopienas īpašajām vajadzībām ⁽⁸⁾; piekrist Komisijai, ka reģioniem, kuri ir ļoti atkarīgi no fosilā kurināmā, būs jāizmanto pārejas energoresursi ⁽⁹⁾, taču nav jāiegulda nākotnes prasībām neatbilstošā infrastruktūrā. Kodolenerģija nav uzskatāma par enerģiju, kas iegūta no atjaunojamiem enerģijas avotiem;

18. aicina Komisiju ierosināt sistēmu prioritāru pasākumu noteikšanai, pamatojoties uz tādiem kritērijiem kā patēriņa un emisiju samazināšanas potenciāls, rentabilitāte un iedzīvotāju neaizsargātība. aicina arī noteikt negatīvu prioritāšu kritērijus, kas pielāgoti reģionālajiem un vietējiem apstākļiem, ar mērķi apzināt, kurām ēkām par prioritāti jānosaka nojaukšana un rekonstrukcija, neizraisot neaizsargātu apkaimju ģentrifikāciju;

19. atgādina: lai īstenotu renovācijas vilni, Komisijai un dalībvalstīm ir jāsniedz būtisks atbalsts būvniecības nozarei, kuru smagi skārusi krīze un kurā bieži darbojas mazi uzņēmumi, kas ne vienmēr ir labi aprīkoti vajadzīgo produktu un pakalpojumu piedāvāšanai. Jāpalīdz visai būvniecības nozarei pārvarēt pašreizējo plaisu zināšanu, kvalifikācijas un tehnoloģiju jomā un jāveicina nākotnes prasībām atbilstošu jaunuzņēmumu darbība; atgādina, ka pārejai uz aprites un attiecīgajai vietai pielāgotu pieeju, kuras mērķis ir aizsargāt nodarbinātību un nodrošināt pakāpenisku darbaspēka pārkvalifikāciju, ir vajadzīgi stabili atbalsta mehānismi, lai nodrošinātu darbības nepārtrauktību, novērstu burbuļu veidošanos un visā ES teritorijā ļautu attīstīt prasmes vidējā termiņā un ilgtermiņā;

20. atzīst, ka ir vajadzīgas tiesību aktos nostiprinātas prasības attiecībā uz visu esošo publisko ēku iegādi un renovāciju, kā arī energoefektivitātes standartu obligāto minimumu un obligātajiem mērķiem attiecībā uz publisko ēku fonda renovācijas kvotu un atjaunojamo energoresursu enerģijas izmantošanu. Komiteja tomēr uzsver, ka minētie noteikumi būs īstenojami tikai tad, ja tie būs pietiekami elastīgi un ņems vērā ēku dažādās iezīmes ⁽¹⁰⁾ un ja vietējās un reģionālās pašvaldības saņems Komisijas un attiecīgo dalībvalstu pienācīgu atbalstu; turklāt noteikumiem jābūt iespējami vienkāršiem un viendabīgiem un jāattiecas arī uz regulārās apkopes pasākumiem, ja tie ir kombinēti ar ēku energoefektivitātes paaugstināšanu un seismisko pielāgošanu un to sekmē. Ja šāda veida saistības tiek noteiktas arī privātām vai dzīvojamām ēkām, ir jānodrošina, ka tās nerada papildu finansiālo slogu, it īpaši enerģētiskās nabadzības apdraudētām mājsaimniecībām. Komiteja tāpēc aicina Komisiju un dalībvalstis veikt rūpīgu ietekmes novērtējumu vietējā un reģionālajā mērogā, lai apzinātu dažādu teritoriju potenciālu un neaizsargātību šajā jomā, tostarp analizējot valstu pašreizējo paraugpraksi un Eiropas projektu ietvaros veiktos iepriekšējos novērtējumus;

21. atbalsta priekšlikumu aktualizēt energoefektivitātes sertifikātu sistēmu, lai palielinātu šā instrumenta izplatīšanu, atvieglotu datu salīdzināmību Eiropas līmenī un finansējumu sasaistītu ar vērienīgu renovāciju; norāda, ka šajā pārskatīšanā būtu jānodrošina vajadzīgā saskaņotība ar dalībvalstīs jau izveidotajām sistēmām un būtu jābalstās uz proporcionalitātes principu; uzskata, ka visā ES vienots energoefektivitātes sertifikātu formāts un digitālu žurnālu, kas tiktu ievadīti viegli pieejamās un bezmaksas datubāzēs, ieviešana ir lietderīgi; uzsver, ka šādām datubāzēm jābūt pieejamām vismaz NUTS 3 līmenī un tām jābūt savienotām ar ES Ēku fonda observatoriju, kā arī ar nākotnes vienoto Eiropas datu telpu ⁽¹¹⁾;

⁽⁷⁾ *EU Building Stock Observatory*: https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/eu-bso_en.

⁽⁸⁾ Šādas iespējas paver, piemēram, tieša elektrifikācija un siltumsūkņu, centralizētās siltumapgādes tīklu izmantošana, esošā gāzes tīkla pārprofilēšana un udeņraža izmantošana.

⁽⁹⁾ Piemēram, risinājumi, kuru pamatā ir dabasgāze.

⁽¹⁰⁾ Piemēram, tādi ēku raksturlielumi kā vecums, forma, lietojums, vēsturiskais/arhitektoniskais dizains, īpašumtiesības, mērķis, vietējā īpašuma tirgus, alternatīva vērtība, apakšligumu izmaksas un visi iepriekšējie renovācijas darbi.

⁽¹¹⁾ Sk., piemēram, projektu *X-tendo* <https://x-tendo.eu/>, projektu *U-Cert* <https://u-certproject.eu/> un projektu *QualDEEPC* <https://qualdeepc.eu/>.

22. atzinīgi vērtē Komisijas deleģēto regulu par viedgataīvības indikatoru (*Smart Readiness Indicator – SRI*), kura mērķis ir novērtēt ēku gatavību integrācijai ar viedajām tehnoloģijām un informēt ēku īpašniekus un iemītniekus par rezultātiem; atgādina, ka Eiropas pilsētu un lauku teritoriju digitalizācijas līmenis ir ļoti nevienmērīgs un ka minētajam indikatoram ir jābūt saistītam ar novērtējamo teritoriju, lai nepieļautu to teritoriju, it īpaši mazāk attīstītu reģionu un mazapdzīvotu teritoriju, sodīšanu, kuras digitālās pārkārtošanās ziņā joprojām atpaliek;

23. uzsver: lai nodrošinātu renovācijas viļņa efektīvu īstenošanu, ir jāpalielina vietējo un reģionālo pašvaldību spējas un tām pieejamo instrumentu klāsts, lai mazinātu zināšanu trūkumu, kas vairākās Eiropas teritorijās joprojām ir problemātisks; šajā sakarā atzīst, ka Klimata pakтам ir būtiska loma iespēju un instrumentu radīšanā, izmantojot uzlabotus spēju veidošanas mehānismus un saskaņotāku satvaru ar zaļo kursu saistītām augšupējām iniciatīvām; atgādina, ka šajā procesā vietējās un valsts enerģētikas aģentūras spēj pildīt un tām ir jāpilda nozīmīga loma, lai nodotu ekspertzināšanas un prasmes vietējām pašvaldībām, taču tās neaizstājot;

Ātrāka un vērienīgāka renovācija – labākas ēkas

24. aicina Komisiju maksimāli atbalstīt pētījumus par ēku renovāciju apgabalos, uz kuriem attiecas ainavas vai vēsturiski ierobežojumi, un tādējādi nodrošināt, ka šādās ēkās iespējams izmantot atjaunojamus enerģijas avotus, respektējot tām izvirzītās prasības. Komiteja arī aicina šo jautājumu padarīt par vienu no iniciatīvas “Jaunais Eiropas *Bauhaus*” stūrakmeņiem. Šai iniciatīvai jāveicina vēl dziļākas pārdomas par dažādu plānošanas līmeņu integrāciju dažādos mērogos, no atsevišķas ēkas līdz kvartālam un visam reģionam, iekļaujot tādos faktorus kā ilgtspējīga mobilitāte, zemes platību aizņemšanas mazināšana un lielāka bioloģiskā daudzveidība pilsētās⁽¹²⁾. Kur tas ir lietderīgi, iespējams un ņemtas vērā neaizsargātas grupas, šādai pilsētvides atjaunošanai būtu jāveicina tādu dabā balstītu risinājumu⁽¹³⁾ sistemātiska izmantošana, kuri ir integrēti enerģijas un vides uzraudzības sistēmās, kas apstiprina to darbības rādītājus, jāsekmē virzība uz “nulles apjoma” politiku, līdz minimumam jāsamazina ēkās iemiesotās enerģijas⁽¹⁴⁾ apjoms, un kā pēdējo risinājumu var izmantot ēku, kam nav vēsturiskas vērtības, nojaukšanu. Komiteja arī iesaka iniciatīvu “Jaunais Eiropas *Bauhaus*” integrēt zināšanu apmaiņas platformā (ZAP⁽¹⁵⁾), lai uzlabotu novatorisku koncepciju un starpdisciplināru pieeju un prasmju apmaiņu starp vietējām un reģionālajām pašvaldībām un lai uzsvērtu projektēšanas un īstenošanas reģionālo un vietējo dimensiju;

25. norāda, ka, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas radīto jauno perspektīvu, proti, iedzīvotāju aizplūšanu no pilsētu centriem uz nomalēm, jau 2016. gadā ANO konferencē “*Habitat III*” pilsētu apbūves blīvums tika iekļauts kā ilgtspējas faktors, kurā viens no galvenajiem mehānismiem ir ēku atjaunošana mazapdzīvotos pilsētu centros, kur pastāv apbūves iespēja;

26. norāda, ka dažādie pieejamie atjaunojamo energoresursu avoti būtu sistemātiski jāintegrē; tāpēc līdztekus iespējamai vietēja un reģionāla mēroga mērķu izvirzīšanai būs īpaši svarīgi nodrošināt vienlīdzīgu konkurences apstākļus dažādajiem enerģijas avotiem. Norāda, ka līdztekus teritoriju ģeogrāfisko un ģeoloģisko īpatnību ņemšanai vērā šo tehnoloģiju izmantojumam papildus ir jānodrošina arī pilnīga vides, veselības, dabiskās un apbūves ainavas aizsardzība. To izmantojums jāveicina arī, izveidojot atjaunojamo energoresursu kopienas un iedzīvotāju energokopienas, kas paredzētas Atjaunojamo energoresursu direktīvā (AED II) un kas ir vairāk orientētas uz sociālās un vides ilgtspējas, nevis finansiālu mērķu īstenošanu;

27. uzskata, ka ir svarīgi atbalstīt dzīvojamo ēku padziļinātas renovācijas projektus, kuros izmanto standarta risinājumus un rūpnieciski ražotus būvelementus. Tas ievērojami palīdzēs paaugstināt nekustamo īpašumu energoefektivitāti un sasniegt mērķi līdz 2050. gadam dekarbonizēt ēku fondu; uzsver, ka standarta risinājumu un rūpnieciski ražotu būvelementu izmantošana paātrina darbu veikšanu, samazina ietekmi uz vidi un ļauj palielināt dzīvojamo ēku renovācijas kvotu; norāda, ka rūpnieciska būvelementu ražošana palīdz vairo uzņēmumu inovācijas spēju, jo pārstrukturēšanas procesus var modernizēt un automatizēt;

⁽¹²⁾ Sk., piemēram, projektu GROWGREEN <http://growgreenproject.eu/>.

⁽¹³⁾ Piemēram, “apzaļumotas fasādes”, “apzaļumoti jumti”, zaļā un zilā infrastruktūra.

⁽¹⁴⁾ Iemiesotā enerģija ir enerģija, ko patērē visos procesos, kuri saistīti ar ēkas būvniecībai vajadzīgā ražošanu, sākot ar dabas resursu ieguvu un pārstrādi un beidzot ar ražošanu, transportu un produktu piegādi.

⁽¹⁵⁾ Zināšanu apmaiņas platformu ir izveidojusi Reģionu komiteja un Eiropas Komisija (Pētniecības un inovācijas ĢD).

28. aicina Komisiju arī turpmāk, it īpaši publiskajā sektorā, kas pilda parauga funkciju, veicināt enerģijas pārvaldības sistēmu, piemēram, tādu kā ISO 50001 shēmas, vai citu standartu izplatīšanu, kurus var piemērot gan privātajā, gan publiskajā sektorā, un apsvērt iespēju plašākā mērogā izvērst Eiropas Vides vadības un audita sistēmā (EMAS) ietvertos enerģētikas atzarus. Norāda, ka šīs sistēmas var ievērojami samazināt ēku vajadzību pēc enerģijas to ekspluatācijas laikā⁽¹⁶⁾ un ka tās spēj ieviest ilglaicīgas un praktiskas procedūras arī pārvaldības un uzraudzības posmos;

29. uzsver, ka renovācijas viļņa īstenošanā nozīmīga loma var būt ēku informācijas modelēšanas (*Building Information Modeling – BIM*)⁽¹⁷⁾ un publiskā sektora salīdzināšanas (*public sector comparator – PSC*)⁽¹⁸⁾ sistēmām, un aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai izvērstu šos instrumentu izmantojumu, tostarp caur publiskām platformām⁽¹⁹⁾, ar mērķi veicināt nekustamā īpašuma nozares digitālo attīstību un *PropTech* tehnoloģijā⁽²⁰⁾ balstītu nekustamā īpašuma pārvaldību;

30. atgādina, ka ēku enerģijas patēriņa datu pieejamība ir ļoti nozīmīga pilsētu energoapgādes plānošanā, investīciju un potenciālo ietaupījumu aprēķināšanā un uzraudzības nolūkos. Tādēļ mudina Eiropas Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu, ka šie dati, izmantojot esošās datubāzes, ir bez maksas viegli pieejami publiskiem mērķiem visā ES teritorijā, vienlaikus ievērojot datu aizsardzības prasības; ēku īpašnieki iegūtos datus varētu nodot enerģijas piegādātājiem pret samaksu, kas pavērtu iespēju daļēji segt renovācijas izmaksas;

31. atgādina, ka zaļā publiskā iepirkuma kritēriju sistemātiska piemērošana būvniecības nozarē ir svarīgs instruments, ar ko gan strauji samazināt ēku energopatēriņu, gan nodrošināt ilgtspējīgāku pārvaldības modeļu plašāku ieviešanu; tāpēc atzinīgi vērtē priekšlikumu publicēt visaptverošus norādījumus attiecībā uz ilgtspējīgiem publiskiem ieguldījumiem iepirkuma veidā; aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt saskaņotu tiesisko regulējumu šādas prakses atbalstam, šos kritērijus internalizējot attiecīgajos valstu regulējumos un centralizēta publiskā iepirkuma platformās; aicina Komisiju arī atbalstīt šo praksi, veicinot tehnoloģiju izstrādi un inovāciju, iesaistoties efektīvā dialogā ar piegādātājiem, izstrādājot attiecīgas prasības un ieviešot prasību pārbaudes un to izpildes uzraudzības sistēmas;

32. nolūkā paātrināt renovācijas viļņa īstenošanu mudina Komisiju un dalībvalstis ieviest finansēšanas mehānismus, ar kuriem atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības priekšizpētes izstrādē mazāk efektīvu rajonu energorenovācijai, sākot ar Eiropas pilsētu mehānisma paraugprakses, Inovatīvo pilsētvides darbību un Eiropas pilsētu iniciatīvas uzlabošanu, kā arī radot jauns instrumentus un pilnveidojot stratēģijai pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā minētos priekšlikumus; aicina sniegt reģioniem, pilsētām un vietējām pašvaldībām vajadzīgo atbalstu, lai tās varētu sistematizēt resursus no atveseļošanas instrumenta *Next Generation EU*, resursus, kas novirzīti programmas “Apvārsnis Eiropa” uzdevumiem, kohēzijas politikas darbības programmu 2021.–2027. gadam resursus, kā arī Eiropas Investīciju bankas kredītlīnijas, un padarīt administratīvo procedūru mazāk aprūtināšu. Šāda saskaņošana nozīmē pārskatīt procedūras, lai garantētu sistemātisku pieeju un tās izsekojamību;

33. aicina renovācijas viļņa īstenošanu atbalstīt ar tehnisku palīdzību, kas būtu pieejama visām vietējām un reģionālajām pašvaldībām, piemēram, nostiprināta un decentralizētā instrumenta *ELENA* modeļa veidā, kura pamatā būtu vienotu kontaktpunktu modeļa⁽²¹⁾ veicināšana un standartizācija; uzskata, ka vienotiem kontaktpunktiem nevajadzētu aprobežoties tikai ar finanšu aspektiem, bet tiem būtu jāklūst par reāliem katalizatoriem attiecībā uz izpratnes palielināšanu, spēju veidošanu un paraugprakses izplatīšanu vietējā un reģionālā līmenī. Komiteja paziņo par gatavību un vēlmi sadarboties ar Eiropas Investīciju banku (EIB), lai nodrošinātu, ka šī iniciatīva ir efektīva un tiek piemērota, nezaudējot laiku, tādējādi visām pusēm paverot iespēju tai piekļūt un ievērojami saīsināt īstenošanas laiku; ir pārliecināta, ka lielāka sinerģija starp mehānismu *ELENA* un programmu “Apvārsnis Eiropa” dotu arī iespēju pāriet no atsevišķas paraugprakses uz liela mēroga ieguldījumiem; visbeidzot pauž bažas par to, ka sviras faktors, kas šobrīd tiek prasīts programmā *ELENA* attiecībā uz ilgtspējīgām dzīvojamām ēkām (un kas desmitkārtīgi pārsniedz dotācijas summu), dažām saņēmēju grupām ir ievērojams šķērslis; tādēļ aicina Komisiju un EIB apspriest iespējamus risinājumus šāda veida situācijām;

⁽¹⁶⁾ Sk., piemēram, projektu *Compete4SECAP*: <https://compete4secap.eu/>.

⁽¹⁷⁾ Sk., piemēram, publikāciju *Smart Cities Guidance Package*, 91. lpp., atrodama šeit: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁸⁾ Sk. kā piemēru publikāciju *Smart Cities Guidance Package*, 92. lpp., atrodama šeit: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁹⁾ Sk. kā piemēru projektu *NET-ubiep* <http://www.net-ubiep.eu/>.

⁽²⁰⁾ *Enabling Positive Energy Districts across Europe: energy efficiency couples renewable energy* | *EU Science Hub* (europa.eu).

⁽²¹⁾ Sk., piemēram, projektu *OKTAVE* <https://www.oktave.fr/> (franču valodā), projektu *INTERREG ReeHub* <https://reehub.italy-albania-montenegro.eu/> un projektu *PADOVA FIT* <https://www.padovafit.eu/it/home.html>.

34. norāda, ka renovācijas viļņa finansēšanas mehānismos būs jāņem vērā ļoti atšķirīgas nekustamā īpašuma īpašumtiesību situācijas un iemītņieki, kuru sociālekonomiskais stāvoklis ir ļoti dažāds, un šī daudzveidība ir saistīta arī ar jauktas izmantošanas veidiem, kas izriet no pieaugošās tāl darba tendences. Mājokļu izmaksu neitralitātes modelī ideālā gadījumā būtu jākombinē sociālie un klimata aizsardzības mērķi un jānovērš “renovācija” (izlikšana renovācijas dēļ); tāpēc aicina kompetentās visu līmeņu pārvaldes iestādes nepieļaut, ka renovācijas izmaksas var uzsvērt īrniekiem, un uzskata, ka īres maksas pieaugumam jābūt samērīgam ar gaidāmajiem enerģijas ietaupījumiem;

Prioritārās jomas ēku renovācijā

35. atzinīgi vērtē priekšlikumu Direktīvas par ēku energoefektivitāti pārskatīšanas gaitā ieviest “pilnīgas renovācijas” standartu, lai ievērojamu privāto finansējumu piesaistītu pārredzamiem, izmērāmiem un patiesi “zaļiem” ieguldījumiem; vēlreiz norāda, ka šajos standartos būtu jāņem vērā visas prasības attiecībā uz ēkām dažādās klimata zonās un jāparedz īpaši protokoli attiecībā uz vēsturiskām ēkām, kuros ņemta vērā pieminekļu aizsardzības prasība, balstoties uz dažādās teritorijās apkopotu paraugpraksi ⁽²²⁾;

36. aicina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai izstrādātu elastīgākus budžeta noteikumus vietējām un reģionālajām administrācijām; šādi tiktu vairotas to spējas ieguldīt esošā ēku fonda renovācijā un jaunu sociāla rakstura sabiedrisku ēku būvniecībā. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš ārpusbilances energoefektivitātes līgumu ⁽²³⁾ potenciālam;

37. norāda, ka mājokļu apstākļi bieži ir spēcīgas nevienlīdzības avots, jo ēku pārapsūtinātība un neefektīvas enerģosistēmas un ar tām saistītās izmaksas bieži rada nepanesamu slogu ģimenes budžetam; enerģētiskā nabadzība skar aptuveni 34 miljonus eiropiešu; aicina dalībvalstis izstrādāt precīzas aplēses apakšreģionālā mērogā; mudina Komisiju cīnīties pret enerģētisko nabadzību pastiprināt paraugprakses popularizēšanu un apmaiņu, savienot tiklā pašreizējos novērošanas centrus un atbalstīt novērošanas centru izveidi tajās dalībvalstīs, kurās tādu vēl nav;

38. uzskata, ka enerģijai jābūt cenas ziņā pieejamai visiem un ka enerģētiskā nabadzība atstāj nozīmīgas sociālās, ekonomiskās un ekoloģiskās sekas; uzsver, ka enerģētiskās nabadzības apburtais loks ietekmē ne tikai neaizsargātās mājāsaimniecības un fiziskas personas, bet ka arī uzņēmumi un dažreiz mazas vietējās pašvaldības var kļūt par ļoti līdzīgas dinamikas upuriem, kad ar pieejamajiem līdzekļiem nepietiek, lai spētu maksāt augošās enerģijas pakalpojumu cenas, kas tādēļ kļūst par arvien lielāku slogu vispārējam budžetam; tāpēc aicina Komisiju izskatīt iespēju paplašināt enerģētiskās nabadzības analīzi ārpus atsevišķām mājāsaimniecībām un to izmantot, definējot renovācijas viļņa īstenošanas mehānismus; atgādina, ka “videi draudzīgu ražošanas teritoriju” modelis varētu būt noderīga atsaucē ražošanas nozares iesaistīšanai renovācijas vilnī un, vispārīgāk, – zaļā kursa īstenošanā; ir gatava sadarboties ar Eiropas Komisiju saistībā ar jaunās Enerģētiskās nabadzības observatorijas aktivitātēm;

39. atgādina, ka vietējām energokopienām un “ražojošo patērētāju” (*prosumers*) koncepcijai var būt nozīmīga loma renovācijas rādītāju palielināšanā, enerģētiskās nabadzības apkarošanā un enerģētikas pārkārtošanas veicināšanā, īstenojot decentralizētas enerģijas ražošanas modeļus un vietēja līmeņa iniciatīvas. Šajā nolūkā ir jāveicina iniciatīvas pasākumiem un pašpatēriņam mājokļos, atvieglojot un uzlabojot tādu tehnoloģiju kā saules siltumenerģija, fotoelementu un ģeotermālās enerģijas tehnoloģijas ieviešanu gan esošajās ēkās, kuras tiek renovētas, gan – it īpaši – jaunās ēkās. Vēl viena pieeja ir īres cenā iekļauto apkures izmaksu modelis, kas galvenokārt tiek plaši izmantots Zviedrijā un Somijā, proti, ēkas īpašnieks garantē īrniekam piemērotu iekštelpu vidi ar normālu temperatūru 20–21 °C. Ar šo pieeju izdevies sekmīgi novērst enerģētisko nabadzību, un vienlaikus ēku īpašniekiem – kuru rīcībā ir citi līdzekļi salīdzinājumā ar īrniekiem, bet kuri vienmēr ir atkarīgi no īrnieku līdzdalības – ir spēcīgs stimuls taupīt enerģiju. Tāpēc Komiteja mudina Komisiju sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu attiecīgo direktīvu savlaicīgu transponēšanu, pilnībā ievērojot direktīvas garu un izmantojot vienkāršus īstenošanas mehānismus; ierosina, ka prasības mērīt siltuma patēriņu individuāli un sagatavot attiecīgus rēķinus nebūtu jāpieņem, ja tas nenodrošina rentablu enerģijas ietaupījumu;

⁽²²⁾ Sk., piemēram, projektu *ENERGIESPRONG* tīmekļa vietnē <https://energiesprong.org/>.

⁽²³⁾ Sk., piemēram, projektu *Guarantee* www.guarantee-project.eu.

40. norāda, cik svarīgi ir atbalstīt uz apkaimi balstītas pieejas, kurās tiek izmantots vietējo kopienu potenciāls integrēt vietējos atjaunojamās enerģijas avotus ar vietējo patēriņu, pielietojot inovatīvus digitālus risinājumus, kas ir viedu pilsētu koncepcijas stūrkmens; uzsver, ka pastiprināta digitālā savienojamība ⁽²⁴⁾ pilsētās un lauku apvidos atvieglos iedzīvotāju piekļuvi informācijai par viņu enerģijas patēriņu reāllaikā, ļaujot viņiem to optimizēt un padarīt efektīvāku; šādām vietējām koncepcijām būtu jāsniedz pāri dalībvalstu fiziskajām robežām, tādējādi ļaujot veikt atjaunojamās enerģijas apmaiņu starp blakusesošām pašvaldībām un kvartāliem pierobežas reģionos;

41. mudina Komisiju un dalībvalstis radīt apstākļus renovācijas viņa īstenošanai arī mazāk urbanizētos un nomaļākos, kā arī mazapdzīvotos reģionos, lai nodrošinātu, ka tie nezaudē savu kā dzīvesvietas pievilcību un spēj uzturēt nākotnes vajadzībām atbilstošus standartus un pakalpojumus; atgādina, ka energokopienām var būt nozīmīga loma atjaunojamu energoresursu popularizēšanā pilsētu un lauku kopienās, kā arī teritoriālās kohēzijas stiprināšanā;

42. uzsver, ka ir jāņem vērā to tālāko reģionu īpašā situācija, kuri ir pakļauti nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem un ir ļoti neaizsargāti pret klimata pārmaiņām, turklāt energoapgādes ziņā izolēti, un kuros renovācijas izmaksas tādēļ būs augstākas. Lai panāktu ēku zaļināšanu, finansiālā atbalsta shēmas projektiem šajos reģionos ir jāpielāgo tā, lai tiktu ņemtas vērā ražošanas izmaksas, kas saistītas ar to īpašajiem apstākļiem; šajā saistībā atzinīgi vērtē iniciatīvas "Tira enerģija ES salām" otrā posma sākšanu un ir gatava palīdzēt to īstenot;

43. prasa nostiprināt tādas sertifikācijas mehānismus, kas veicinātu celtniecības materiālu un metožu izvēli, pamatojoties uz to dzīves ciklu, iespēju izmantot selektīvas nojaukšanas metodes un nodalīt bīstamos elementus no reģenerējamiem; mērķis ir veicināt būvniecības nozares pārstrukturēšanu, lai tā kļūtu spējīga īstenot aprites procesus visā būvniecības ķēdē saskaņā ar ES būvgružu un ēku nojaukšanas atkritumu protokolu. Šajā saistībā, piemēram, ar līgumslēdzēju iestāžu un publiskajā iepirkumā iesaistīto piegādātāju inovācijas un sadarbības partnerībām ir jāatbalsta darbuuzņēmēju centieni izstrādāt alternatīvas; Eiropas Komisijai ir jādod dalībvalstīm vairāk stimulu atbalstīt šādas iepirkuma metodes;

44. mudina Komisiju pieprasīt dalībvalstīm, lai tās pilnībā un efektīvi iesaistītu reģionālās un vietējās pašvaldības savu valsts mēroga atveseļošanas un noturības plānu izstrādē un īstenošanā. Tikai daudzlīmeņu pārvaldība var nodrošināt, ka ēku energorenovācija tiek veidota sinerģijā ar teritoriālo sistēmu, maksimāli palielinot vairākus ieguvumus (vides, sociālos un ekonomiskos); uzsver, ka jāizvērs daudzlīmeņu dialogs enerģētikas un klimata jomā ⁽²⁵⁾ un tā īstenošanai izmantotā metodika jāizstrādā tā, lai dialogs būtu efektīvs, konsekvents un sistemātisks;

45. ar noteiktību uzsver, ka vietējās un reģionālās pašvaldības pilda izšķirošu lomu, nodrošinot, ka ēku renovācija atbilst zemes izmantošanas un pilsētplānošanas prasībām, tās atbalsta politiku iedzīvotāju skaita samazināšanās novēršanai un tās atbilstību sociālās vienlīdzības un vides kritērijiem, un atgādina, ka dalībvalstu izvēlētie renovācijas viņa finansēšanas mehānismi nedrīkst mazināt šo būtisko koordinācijas funkciju;

46. aicina Komisiju un dalībvalstis veicināt sinerģiju starp dažādiem dalībniekiem gadījumos, kad kopīga rīcība būtu efektīvāka, kā arī integrāciju starp ESI fondiem un tieši pārvaldītiem fondiem ("Apvārsnis Eiropa", Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, *InvestEU*, jaunā programma *LIFE CET* ("Pāreja uz tīru enerģiju") un EIB). Šajā nolūkā būtu jānodrošina stimuli tām ieinteresētajām personām, kas veido šādas sinerģijas un kas savus galvenos partnerus atrod vietējā līmenī (pirmām kārtām — reģionos). Jo īpaši varētu pieņemt ESAO veicināto "ietekmes ieguldījumu" pieeju ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanai, lai ieguldījumi darbotos, pamatojoties uz izmērāmiem sociālās un vides ietekmes mērķiem un sniegtu ekonomisku atdevi ⁽²⁶⁾;

⁽²⁴⁾ Piemēram, 5G tehnoloģija spēj savienot tūkstošiem monitoringa ierīču visapdzīvotākajās zonās un atvieglot īpaši ātru savienojamību, kādas pašlaik trūkst daudzās mazapdzīvotās teritorijās, tostarp tādās, ko apdraud iedzīvotāju skaita samazināšanās.

⁽²⁵⁾ Kā noteikts Regulā (ES) 2018/1999 par enerģētikas savienības pārvaldību.

⁽²⁶⁾ <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-topics/social-impact-investment-initiative.htm>

47. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka ēku renovācija ir ne tikai vērsta uz pašas ēkas vai mājokļu būvnieciskajiem aspektiem, bet arī pievēršas aspektiem, kas saistīti ar nepieciešamību mainīt mobilitāti, galvenokārt pilsētu teritorijās, īpašu uzmanību pievēršot velosipēdu un personu transportlīdzekļu stāvvietu ierīkošanai ēkās vai blakus tām un elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktiem un vienlaikus ņemot vērā arī nepieciešamību novērst administratīvos un tiesiskos šķēršļus. Komiteja arī mudina nodrošināt, ka ir pieejama kopēja komunikāciju infrastruktūra (IKT), lai veicinātu ēkās dzīvojošo cilvēku integrāciju sabiedrībā, kas kļūst arvien savienotāka;

48. aicina uzlabot stratēģijas finansēšanas mehānismus, izmantojot Atveseļošanas un noturības mehānismu, kohēzijas politiku un Eiropas Investīciju banku (EIB), lai reģioni varētu uzņemt lielāku lomu līdzekļu saņemšanā un pārvaldībā;

49. ir apņēmusies nodrošināt, ka renovācijas viļņa tiesību aktu izstrādē netiek ierobežotas dalībvalstu tiesības izdarīt neatkarīgu izvēli starp dažādiem energoavotiem ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta Eiropas Savienības mērķos paredzētā dekarbonizācija.

50. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas priekšlikumu ciešā partnerībā sadarboties ar Eiropas Reģionu komiteju saistībā ar renovācijas vilni un aicina izveidot īpašu nolīgumu, kas liktu pamatus ciešākai sadarbībai šajā jomā atveseļošanas posmā pēc Covid-19;

51. aicina ES Padomi sadarbībā ar citām iestādēm un ciešā partnerībā ar Eiropas Reģionu komiteju izstrādāt komunikācijas kampaņu, lai vienlaikus palielinātu informētību un stimulētu ar renovācijas vilni saistītus pasākumus ES, reģionālajā un vietējā līmenī.

Briselē, 2021. gada 19. martā

*Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs*

Apostolos TZITZIKOSTAS
